

Kari Kurír

A JATE Bölcsészettudományi Karának tájékoztató folyóirata

12. szám

1993. március 1.

Információk

1. Az el_zetes információkkal ellentétben a TMB idén is meghirdette a továbbképzési ösztöndíjas pályázatot. Az err_l szóló felhívás *nem jutott el* egyetemünkre, ezért a TMB e héten még elfogadja a JATE-ról érkező pályázatokat.
2. A Tanulmányi Osztályon március 1-t_l Tokajiné Völgyesi Mariann látja el a korábban Fitor Tímea által végzett feladatokat.
3. Kari tanácsülés március 25-én (csütörtök) **du. 2 órakor** lesz. A szokásostól eltér_id_pontot az indokolja, hogy határid_s személyi ügyekben kell döntésre jutni, azonban délel_tt az ez évi költségvetést tárgyalja az Egyetemi Tanács.
4. Az Egyetemi Tanács 1993. február 25-én ülést tartott. Az ülésen szándéknyilatkozatot fogadott el a JATE és a JGYTF szervezeti összekapcsolására. E folyamat a tervek szerint több lépcs_s lesz, és 1996. július 1-én zárul, amikor is a felvételiz_k nem az egyetemre vagy a f_iskolára, hanem az Universitas-ra iratkozhatnak be. Els_ lépésként jöv_ év elejéig a párhuzamos intézmények (egyetemi tanszékek és tanszékcsoportok, illetve f_iskolai tanszékek, továbbá különféle párhuzamos hivatalok) konkrét kapcsolatba lépnek; el_bb vezet_ik, majd az oktatók és a dolgozók értekezleteken foglalnak állást az egyesülés módjának elvi, gyakorlati és személyi kérdéseiben. A következ_ lépéseket az határozza meg, hogy végül is megszületik-e a törvényi állásfoglalás az egységes tanárképzésr_l vagy sem.

Dr. Szajbély Mihály
dékánhelyettes

Hozzászólás egy nyílt levélhez

Tisztelt Dékánhelyettes Úr, Kedves Miska!

Szomorúan olvastam elkeseredett soraidat, melyet Karunk egyetlen akadémikusának, egykori példaképednek, az Ideiglenes Országos Akkreditációs Bizottság elnökének írtál. Nagy bánatodban, mélységes csalódottságodban osztoznék, ha nem lennék – jobb híján már megint én – annak a bizonyos *tudásnak* a birtokában. E tudás arra kényszerít, hogy – ha már így levelezgetni kezdtünk, bár szóban is megbeszélhetnénk – leírjam: *Te még mindig naív vagy*. Remélem, örülsz a hímeik. (Kérlek, ha füttyörészni támad kedved, ha lehetne, mégse azt a mókusost. Mostanában az ilyesmi sérti a jó ízlést.)

Tudod, Miska, arról van szó, hogy Róna-Tas professzor úr úgy adta be a pályázatát, hogy *nem lesz jelen* azokon az üléseken, véleményezéseken stb., ahol a pályázat sorsáról döntés születik. Arra készül, hogy tekintettel a fennálló összeférhetlenségre, mely f_programvezet_i tiszte és jelenleg viselt funkciója között nyilvánvaló, kémi fogja az Akkreditációs Bizottságot, hogy benyújtott pályázatát küldjék ki külföldi véleményezésre. (Terve szerint a Német Rektori Konferencia elnökének, aki majd kijelöli a bírálókat. Mindez azt jelenti, hogy programja az els_ menetben – az ügymenet lassúsága miatt aligha kap majd akkreditációt.

Szeged, 1993. február 17.

Optimistán üdvözl

Berta Árpád

Nyílt válaszlevél Szajbély Mihályhoz, a JATE BTK dékánhelyetteséhez

Kedves Miska,

szerintem Ázsia ott kezd_dik, ahol levelekre nem válaszolnak, így hát válaszolok rosszkedv_ nyílt leveledre. Manapság sokan vannak, sokan vagyunk rosszkedv_ek, s erre okunk is elég van vagy lehet. Úgy gondolom azonban indokunk arra nem lehet, hogy rossz kedvünk üledékét egymás nyakába öntsük. Dehát mivel nyakon öntöttél, megkísérlem a tisztázást. Magamról annyit mondhatok, hogy változok. Egyl_re még változok, s remélem Te sem vesztetted el képességedet arra, hogy változzál. Tragikusnak tartanám az id_el_ti szklerotizációt, amely azonban nem a bölcs_t_l való távolság függvénye pusztán. Vannak azonban dolgok, amiben nem változok, s nem is akarok változni. Mindenekel_tt abban, hogy, ahogy írod: "pontos beszéd és egyenesség, a dolgoknak az a higgadt és racionális, ám ugyanakkor mindenféle köntörfalazástól mentes kezelése" az amit nem cserélnék el. Leveled néhány ténykérdést és egy etikai kérdést vet fel. Megkísérelem, hogy ezekre világosan válaszoljak.

Nehezményezed, hogy januárban egyéb teend_im nem tették lehet_vé, hogy Szegedre utazzak és tájékoztatást adjak az akkreditációról. Ezzel szemben tény az, már december 22-én lent voltam Szegeden és adtam tájékoztatást az akkreditációról. Igaz, a bölcsészettudományi kar erre nem volt kíváncsi. Ott volt azonban a másik két kar és én is sokat tanultam a megbeszélésb_l. Azt is láthatóan nehezményezed, hogy Berta Árpád valamiféle tudással rendelkezett, s optimizmust sugallt. Ezt nem tudom. Az igazság azonban az, hogy Berta Árpád mindössze azt az egyébként Szegeden különösen nehezen m_köd_ telekommunikációs eszközt használta, amit más is fel tudott venni, s fel is vett. Ezen a dróton többen is kérdeztek t_lem, s igyekeztem legjobb tudásom szerint válaszolni. Hogy a telefonálók között elenyész_ számban voltak bölcsészek, s az illetékes dékánhelyettesek száma pedig a zérushoz közelített az tény, bár megértem. Mikor azonban több telefomból azt tapasztaltam, hogy a bölcsészettudományi karon zavaros hírek terjengenek, úgy láttam nem tehetek mást, mint mindig ilyenkor, leülni beszélgetni, felvilágosítást adni. Ezért kerestelek meg én telefonon és sürgettem, hogy oldjuk meg már ezt az abszurd csomót.

Nem tudom miért gondoltad, hogy alkalmas vagyok a nyelvészeti f_program vezetésére. Az azonban végleg nem értem, hogy hogyan gondoltad: az nem lett volna összeférhetetlen? Régi, s remélem megmaradt barátságunk kötelez, hogy felhívjam a figyelmedet erre a, mondjuk így, logikai hibára.

Azt pedig, hogy beszélget_társad mit tartott összeférhetetlennek azt jobb, ha nyilvánosan itt most megbeszéljük. Az akkreditáció nem kitüntetés és nem tudományos el_menetelt igazoló min_sítés. Nem sok kitüntetést kaptam, de biztosíthatlak egyik odaítélésében sem vettem részt. A kisdoktorimtól a kandidátusin és a nagydoktorin át soha nem voltam tagja olyan bizottságnak, amely döntött ezokr_l. Négy tanítványom védte meg kandidátusi disszertációját, s további háromnak a munkahelyi vitája már megvolt, vagy közelestant meg lesz. Egyik bizottságában sem vettem részt. Viszont tagja voltam annak az egyetemi tanácsnak, amely rektorunkat megválasztott. Természetesen a döntésben nem vettem részt itt sem. Az akkreditáció azonban se nem kitüntetés, se nem min_sítés, se nem vezet_vé választás.

Az akkreditáció, félve mondom (remélem természetes ez) hitelesítés. Az egyetemek és az Akadémia egy hosszú egyeztet_ folyamatban kiválasztott 25 embert, akik ezt a hitelesítési folyamatot irányítják. Egy autonóm része a társadalomnak megkísérli, hogy autonóm módon állapítsa meg, hogy tagjai közül ki hiteles arra, amire vállalkozik. Elégé abszurd dolog volna azt követelni, hogy éppen ez a 25 ember, (tizenöt akadémikus és tíz nagydoktor, ez utóbbiaknak legalább a felét jelölték most az Akadémia tagságára) maradjon ki ebb_l a hitelesítési folyamatból. Az igazság teljességéhez tartozik, hogy az Ideiglenes Országos Akkreditációs Bizottság els_ ülésén felvettem azt a speciális helyzetet, amiben a bizottság tagjai, történeti okokból, vannak. Nem is kis vita után a bizottság úgy döntött, hogy mindenkinek ugyanazt az akkreditációs utat kell végigjárni mint a többieknek. Én is ezt tartom a korrekt és etikus eljárásnak. Persze lehetett volna olyan döntést hozni, hogy akik egy nyugati egyetemen már vezettek doktori tanfolyamot, s ezt sikerrel tették, azoknak ne kelljen akkreditáltatni magukat. Ha ez lett volna a döntés a török történeti és összehasonlító nyelvészetet nem kellene akkreditáltatni a szegedi egyetemen. Ez azonban nem lett volna igazságos. Nem

mindenkinek volt erre lehet_sége, s nem mindig a maga hibájából. Nem beszélve arról, hogy sokféle ez a nyugati egyetemi világ.

Az eljárás természetesen lefektetett szabályok és nyilvánosság ellen_rzése alatt fog történni. Azonban olyan szabályt nem fogunk hozni, amely szerint, ha pl. Csetri Lajos tanár úr tagja lesz az irodalomtudományi szakbizottságnak, amire egyébként minden esély megvan, akkor a szegedi irodalomtudományi programot nem fogjuk akkreditációs eljárásra bocsájtani. A szabály mindössze annyi, hogy senki sem vehet részt a saját pályázatának elbírálásában.

A javasolt szabályok közé tartozik még, hogy pl. aki egy tudományban egyedül van (szándékosan nem írok monopolhelyzetet), annak a hitelesítésére külföldi szakért_ket kell bevonni. Ennek pedig többek között az a technikája, hogy nem vagy nem kizárólag azokat kérjük fel szakértésre, akiket az érintett megjelöl. Az IOAB-nak van egy külföldi neves tudósokból álló tanácsadó bizottsága, s ezeket kérjük fel, hogy jelöljenek ki független szakért_ket.

Kedves Miska, az általam benyújtott program hitelesítésére nyugodtan várom bármelyik európai vagy amerikai egyetem illetékes tudósainak véleményét. Azt azonban nem gondolnám, hogy azért, mert elvállaltam ezt az akkreditációs munkát, én ne hirdessek doktori programot. (Más büntetésre természetesen számítok). Remélem, mint karunk aktív dékánhelyettese Te sem kívánod ezt. Akkor mit tartottál volna helyesnek: 1. Vállaljam el a nyelvészeti f_program irányítását?, 2. Adjam be programomat valamelyik tanítványom neve alatt?, 3. Esetleg állítsuk azt, hogy ezt a programot H. Tóth tanár út irányítja? S szemünk elé tartott kezünk mögött kacsintsunk össze? Nem tanár úr. Ez is egy az olyan problémák közül amelyek, ahogy írod: "...váratlanul tisztákká és átláthatókká váltak". Ebben nem változtam.

Különben megérkeztek a pályázatok. Én most kicsomózom a dossziékat. Remélem más göröcsöket is sikerül oldani. Persze tudom, hogy mindegyiket nem fog sikerülni. Annyira *naív* már én sem vagyok. De ha csak egyet is sikerül, érdemes volt. _szintén szeretném.

S ha esetleg kíváncsi vagy mit gondolok az optimizmusról, kérlek olvasd el a rektori székfoglalómat. S addig is, köszönöm az egyenes beszédet.

A régi barátsággal üdvözöl

Budapest, 1993. február 19.

Róna-Tas András

Pályázati lehet_ségek

1. Megjelent a FEFA III. és a FEFA OIT pályázati felhívása. Határid_: május 25. (A pályázatokat hitelesítés és infrastrukturális egyeztetés céljából eddig kell eljuttatni Dr. Dékány Imre rektorhelyetteshez.)

2. A TEMPUS hallgatói mobilitási JEP keretében megpályázható ösztöndíjak listája megérkezett. Határid_: március 15. (Pályázati _rlap a TEMPUS Regionális Irodájában igényelhet_.)

3. A Szerencsejáték Alaphoz közérdek_ kulturális célok megvalósítására pályázatot lehet benyújtani. Határid_: március 10.

4. A Soros Alapítvány könyvkiadást támogató pályázatot hirdet. Határid_: március 15.

5. A Regensburgi Egyetem nyári (önköltséges) nyelvkurzusokat hirdet. Határid_: május 1.

A fenti pályázatok dokumentációját az érintett tanszékekre eljuttatom; kérem, hogy az érdekl_d_k a részletek megbeszélése érdekében keressenek fel.

Dr. Lázár István
tudományos titkár